

BESLUT

2014-06-09

Dnr: 14/00705

SAKEN

Institutet, P3, 2014-03-15, inslag om kolloidalt silver; fråga om opartiskhet och saklighet samt mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet eller bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

ANMÄLNINGARNA

Inslaget har anmälts av åtta personer som sammanfattningsvis anser att det var partiskt, osakligt och kränkande. Flera anmälare anser att informationen som redovisades var ensidig och endast förde fram nackdelarna med kolloidalt silver. Enligt anmälarna buntade programledaren felaktigt ihop flera silvervarianter för att påvisa farligheten i kolloidalt silver. Vissa av anmälarna är kritiska till att lyssnarna inte fick veta hur silvret var tillverkat i de näsdroppar som den amerikanska kvinnan som tog för 60 år sedan och gav henne argyria.

Anmälarna anser att någon positiv till kolloidalt silver borde fått bemöta påståendena i inslaget.

Anmälarna anser vidare att programledarens uttalanden, bland annat om att förespråkare för kolloidalt silver var idioter och kunde hitta information taget ur sin egen röv, var kränkande.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Sveriges Radio (SR) ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (14 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att kontroversiella ämnen eller händelser inte får

behandlas ensidigt, det vill säga så att endast en parts version eller synpunkter klart dominerar ett program eller inslag. Det är tillåtet att skildra ett ämne från en speciell utgångspunkt, men i så fall bör detta klart framgå av programmet eller programpresentationen.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

SR ska ta hänsyn till radions särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (17 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen tillämpas bland annat när det gäller program eller inslag som kan uppfattas som diskriminerande. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis att programföretaget inte får sända program eller inslag som är uppenbart kränkande mot något av könen, mot människor med viss hudfärg, nationalitet, religion eller sexuell läggning eller mot människor med olika former av funktionsnedsättningar eller sjukdomar.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att inslaget tog sin utgångspunkt i ett fall med en amerikansk kvinna som fått argyria. En medverkande expert gav sin syn på användning av silver i olika former. Hennes uttalanden innebär inte att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Nämnden, som har förståelse för att programledarens tillspetsade uttalande kunde uppfattas som stötande för vissa lyssnare, anser mot bakgrund av programmets lättsamma och skämtsamma karaktär att inslaget inte heller i övrigt strider mot kravet på opartiskhet eller bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Kristina Ståhl efter föredragning av Johannes Wik.

Kristina Ståhl

Johannes Wik